

بسمه تعالی

خدمات سازمان بهزیستی به افراد دارای آسیب بینایی - مهر ماه ۱۴۰۳

توانمندسازی و تلفیق اجتماعی افراد دارای آسیب بینایی از مهمترین اهداف سازمان بهزیستی بشمار می رود که بسیاری از خط مشی های سازمان در تامین منابع اعتباری و تدوین طرح ها و برنامه های توانبخشی براساس آن ترسیم گردیده است. در حال حاضر از تعداد ۱۴۶۷۷ فرد دارای معلولیت تحت پوشش بهزیستی استان سمنان ۲۰۳۶ نفر دارای اختلال بینایی بوده که ۶۴۲ نفر شدت خفیف، ۶۰۸ نفر شدت متوسط، ۶۵۵ نفر شدت شدید و ۱۳۰ نفر خیلی شدید هستند و ۱۲۹۱ نفر آنان مرد و ۷۴۵ نفر را زنان تشکیل میدهند.

نرخ شیوع معلولیت بینایی در استان ۲۹ نفر در هر ده هزار نفر می باشد.

این سازمان بر اساس اهداف و شرح وظایف خود، همواره در تلاش است تا با سنجش دقیق سطح نیازهای افراد دارای معلولیت بینایی و انطباق نوع خدمات با سطح عملکرد و میزان محدودیت های این افراد، فرآیند خدمت رسانی به افراد نابینا و کم بینا را طبق نیازهای روز آنان گسترش داده و به سهم خود، زمینه توانمندسازی و تلفیق اجتماعی این افراد را در عرصه های مختلف فراهم سازد.

اهم اقدامات این اداره کل در رابطه با افراد دارای معلولیت بینایی به شرح ذیل می باشد.

با عنایت به ضرورت پیشگیری از انواع معلولیت ها در اجرای برنامه ی کشوری پیشگیری از تنبلی چشم در کودکان ۳ تا ۶ سال در سال ۱۴۰۲ تعداد ۲۳۴۴۳ کودک غربال شدند که ۹۹۱ نفر به اپتومتریست ارجاع شده که ۸۱۴ نفر مراجعه نمودند و ۶۸ نفر به چشم پزشک ارجاع شده که ۶۶ نفر مراجعه نمودند.

در برنامه ی آگاهسازی پیشگیری از معلولیت ها که شامل پکیج آموزشی مدون پیشگیری از معلولیت ها با عنوان " آنچه باید برای پیشگیری از معلولیت ها بدانیم " در ۲ جلد و شامل تعاریف سلامت/ بیماری / معلولیت و روش های پیشگیری از معلولیت ها / سلامت دستگاه عضلانی - اسکلتی / سلامت بینایی / سلامت شنوایی / مشاوره ی ژنتیک / پیشگیری از حوادث ترافیکی و غیرترافیکی می باشد. در سال ۱۴۰۲، تعداد ۲۰۰ مددجوی بینایی تحت پوشش این برنامه قرار گرفتند.

کاهش محدودیت ها و افزایش سطح عملکرد افراد آسیب دیده بینایی مستلزم بهره گیری آنان از تجهیزات کمک توانبخشی متناسب با نیازهای آنها است. از این رو با اجرای برنامه های نیازسنجی و تعیین نوع و میزان تقاضای افراد نابینا و کم بینا، وسائلی از قبیل عصای سفید، ساعت های گویا و بریل، تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری مانند رایانه، برجسته نگار و نرم افزارهای مربوطه در اختیار افراد نابینا قرار می گیرد. مضافا این که افراد کم بینا نیز از امکاناتی مانند انواع درشت نما (بهدید) و ذره بین برخوردار می گردند. در سال ۱۴۰۲ تعداد ۸۵۳ وسیله از ۳۵ نوع مختلف تهیه و در اختیار توانخواهان قرار گرفت.

در اجرای طرح ارتقای توانمندسازی افراد نابینا و کم بینا با رویکردی متفاوت به مسائل این افراد، تلاش شده است تا نیازهای واقعی آنان در زمینه های آموزش، اشتغال، مسائل روانشناختی و مناسبات اجتماعی، مدنظر قرار گیرد و برنامه های آموزشی متناسب با این نیازها اجرا گردد که در سال ۱۴۰۲ تعداد ۳۰ نفر تحت پوشش این طرح قرار گرفتند.

افزایش میزان استقلال افراد نابینا در انجام فعالیت های روزمره، منوط به متناسب سازی محل زندگی و امکانات مورد نیاز آنها است. پرداخت کمک هزینه مناسب سازی محل زندگی این افراد جهت رفع موانع، ایمن سازی و بهینه سازی محیط به لحاظ برخورداری از نشانه های لمسی-شنیداری، ارائه وسائل مرتبط با فعالیت های روزمره زندگی از جمله خدمات این بخش محسوب می شود.

در سال ۱۴۰۲ تعداد ۵۰ نفر از افراد دارای آسیب بینایی از مناسب سازی مسکن و تجهیزات فعالیت های روزمره زندگی بهره مند گردیده اند.

کمک هزینه ایاب و ذهاب افراد دارای معلولیت به تعداد ۵۰ نفر از افراد دارای معلولیت بینایی در طی سال ۱۴۰۲ پرداخت و همچنین براساس تبصره ۲ ماده ۵ قانون حمایت از حقوق معلولان تعداد ۱۰۰ نفر از افراد دارای آسیب بینایی طی سال جاری با دریافت سفر کارت معلولان ایران (سماکارت) از خدمات بلیط نیم بها در سفرهای بین شهری بهره مند گردیده اند.

کمک هزینه معیشت جهت ارتقا کیفیت زندگی و تسهیل معیشت گروه های مختلف دارای معلولیت پرداخت می گردد.

- افراد دارای معلولیت بینایی بهره مند از مستمری: ۱۶۶۱ نفر
- افراد دارای معلولیت بینایی بهره مند از حق پرستاری و مددکاری افراد دارای معلولیت در خانواده: ۱۰۶ نفر
- افراد دارای معلولیت بینایی به همراه ضایعه نخاعی بهره مند از حق پرستاری ضایعه نخاعی: ۹ نفر

پرداخت کمک هزینه تحصیلی به ۱۲۴ نفر از دانش آموزان دارای آسیب بینایی، کمک هزینه تشویقی به ۹ نفر از دانشجویان نابینا و کم بینای دانشگاه های دولتی و پرداخت شهریه تحصیلی ۲۰ نفر از نابینایان شاغل به تحصیل در دانشگاه آزاد و موسسات غیردولتی را می توان از جمله خدمات دیگر حمایتی می باشد.

ارتباط مستمر سازمان بهزیستی با سازمان سنجش و آموزش کشور، برگزاری نشست های مشترک با این سازمان، ایجاد شبکه واحد بین بانک های اطلاعاتی هردو سازمان، تشریح شرایط داوطلبان نابینا و کم بینا برای برگزارکنندگان کنکور درخصوص استفاده از منشی های مناسب و وقت اضافه و آموزش مسوولان شعب برگزاری آزمون ها در مجموع، شرایط حضور داوطلبان نابینا و کم بینا در آزمون های سراسری را تسهیل نموده است.

تشویق دانشجویان دارای رتبه های برتر، فراهم سازی منابع علمی و تجهیزات مورد نیاز آنان به صورت گویا و بریل و ارائه مشاوره های تحصیلی و روانشناختی به این افراد و خانواده های آنان، مجموعه اقداماتی است که جهت بهبود وضعیت تحصیلی دانشجویان نابینا و کم بینا انجام می شود.

بخش عمده ای از خدمات سازمان به افراد دارای معلولیت از جمله آسیب دیدگان بینایی در قالب خدمات توانبخشی مبتنی بر جامعه و با استفاده از ظرفیت های اجتماعی اعم از سازمان های غیر دولتی، گروه های محلی خودیار و تسهیلگران فعال در شبکه خدمات روستایی ارائه می شود که ۴۲۷ نفر فرد دارای آسیب بینایی خدمات مختلفی را در زمینه سلامت، آموزش، معاش، فعالیت های اجتماعی و توانمند سازی بخش های دولتی و غیر دولتی و اعضای جامعه دریافت می کنند.

ورزش و بازی های بومی محلی فراگیر در برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه که با هدف ارتقای سطح سلامت و توانمندی های جسمانی، روانی و اجتماعی افراد دارای معلولیت ساکن روستا طراحی شده و در سال ۱۴۰۲ تعداد ۲۰ نفر فرد دارای آسیب بینایی در این طرح مشارکت داشته اند.